

sosialurín

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurín

Útgevari:
Fyriraks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Blaðmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurín
Prent: Dimmalætting

Laksaveiðan

SEINASTU mánaðirnar hefur laksaveiða av álvara tikið seg upp við Føroyar. Í løtuni eru 18 føroysk og sjey dansk skip á laksaveiðu.

MÁNADAGIN var eitt uppskot frá landsstýrinum um at áseta eitt avgjald á laksaveiðu til 1. viðgerð á tingi. Uppskotið áleggur teimum, sum veiða laks á føroyskum sjóðki, at teir skulu rinda landskassanum eitt avgjald uppá 1 kr. fyri kilo.

ANDSTØÐAN tók ikki undir við hesum uppskoti. Undir viðgerðini á tingi førdu umboðini fyri andstøðuflokkarnar fram, at talan er um at tryggja landskassanum pening, at talan er um ein nýggjan inntøkuveg hjá tí almenna og hetta vildu teir ikki vera við til.

SUM ØLL VITA, er mótstøðan ímóti laksaveiðu á víðum havi rættiliga stór í nógvum londum. Henda mótstøða kemur serstakliga frá teimum londum, ið seta sjóðbúnan laks út, og sum sostatt fyri ein part munnu eiga laksin, ið nú svimur kring Føroyar.

SKULU VIT halda fram við tí laksaveiðu, sum júst nú er byrjað, so mugu vit eisini klekja og seta sjóðbúnan laks út. Upphæddin hefur í sjálvum sær lítlan og ongan týðning. Tað ræður heldur um at veita øðrum londum trygd fyri, at vit ikki bara veiða laksin, men at vit eisini klekja og seta sjóðbúnan laks út.

SOMULEIÐIS er tað av stórum týðningi, at bert eitt avmarkað tal av skipum fær loyvi at veiða laks, at samlaða nøgðin verður avmarkað og at vit, sum nú er skotið upp, áseta avgjald við tí fyrri eyga at klekja og at seta sjóðbúnan laks út.

UPPSKOTIÐ frá landsstýrinum er sjálvsagt og natúrligt og átti at fingið undirtøku frá øllum flokkum á tingi. Men tá hetta ikki er tilfellið, so er orsøkin helst tann, at andstøðan bert er ímóti fyrri at vera ímóti.

1 cm = 100,- kr. Hvar fara pengarnir?

Ikki kann sigast annað enn, at parkeringsansarin røkir sitt starv til litar. Tað man vera fáur, ið eftir so stuttari tíð hevur skapt eitt so stórt kartotek av lógrótarum, sum hann. Tað eru túsundtals bílar í Havn umframt túsundtals aðrar, sum koma higar. At tað eru komnar

eitt væl størri tal av bótum í kassan, ivist eg ikki í.

Eg var á sorenskrivaraskrivstovuni í dag og rindaði 109,- kr. í bót, sum var aløgd mær, hóast eg bert hevði brúkt trý korter av einum heilum loyvdum tíma, bert tí, at eg hevði stillað skrivuna 1 cm

skeivt. Alt í lagi — tað er ein feilur at taka feil av 8.15 og 9.15. Tað ringasta er, at maðurin visti, at parkeringspláss-ið ikki var bundið meira enn hesi trý korterini, men hann var hvørki til at høgga ella stinga í. At vera so »nærlagdur« meti eg, er at misnýta sitt vald.

Tá ið man so á sorenskrivaraskrivstovuni spyr, hvat pengarnir verða brúktir til, so vita tey ikki.

Hava vit eftirhondini ikki krav uppá at fáa at vita, hvat pengarnir verða brúktir til her í landinum?

Th. M. Smith

Svíkur tú Suðuroynna, Flemming?

Undir viðgerðini av lögtingsmálinum um keyp av ferjuni Mikkell Mols til Suðuroyarsiglingina, hevði tingmaður sambandsflokksins Flemming Mikkelsen eisini orðið.

Hann tyktist vera kroystur upp í ein krok — øðrumegin av einaræðisharra sambandsflokksins Paula Ellefsen, og hinumegin av veljarum sínum í Suðuroy.

Undangongumaður Flemming Mikkelsen's, Jákup Mortensen, tók tað avgerð tað Smyrlamálið var til viðgerðar, at tæna veljarum sínum fram um at akta harraboð for-

mann sambandsflokksins. Spell at hesin maður fekk tað lagnu at fall seinasta lögtingsval — har hevdu sambandsfólk í Suðuroy ein mann, sum hevði eina greiða stöðu í samferðslumálum.

Men nýggi tingmaður sambandsflokksins í Suðuroy, tyktist hanga í leysari luft í so máta. Tí tað, sum Pauli Ellefsen sigur, tyktist hesin maður akta fult og heilt.

Men ert tú, Flemming Mikkelsen, greiður yvir at stöðuloyvi titt møgulega kemur at kosta tær lögtingssessin komandi val. Suðringar hava fyrr

havt menn inni á lögtingi, sum sitið hava sum »nikkipetrar« og lagnu teirra kenna vit øll — út í myrkrið.

Undangongumenn tinir í Suðuroy, Kristian Djurhuus, Andreas Djurhuus og Jákup Mortensen, vóru menn sum bæði andstøðumenn og samgongumenn hevdu stóra virðing fyri. Hetta vóru menn, sum vóru góðir við heimoyggj teirra og stóðu sum menn, tá mál ið víðviku Suðuroynni, vóru frammi. Hetta eigur tú, Flemming, eisini at gera — tú ert valdur inn av

stórar veljarafjöld í Suðuroy og eigur at tæna hesi fjöld — lat tú Paula Ellefsen gartera sum hann vil, ongin tekur hann fyri fult meira.

Eitt er givið — ein stöðuloyssingur kann aldri fáa langa politiska karrieru — og atkvøður tú, Flemming Mikkelsen, ímóti keypi av Mikkell Mols, gert tú politiskt sjálmorð.

Og tá vil eftirtíðin dema teg við orðunum — »hann var svíkur tá á stöð«.

Suðringur

Javnaðarflokkurin er »med«!

Í Sosialinum 1. mars sæst, at fólk innan javnaðarflokkinn — sjálvt blaðmenn á Sosialinum — spyrja: »Hvør er Javnaðarflokkurin?« og »Javnaðarflokkurin við at gera politiskt sjálmorð«.

Um Javnaðarflokkurin fremur sjálmorð við at siga sum so, at eitt er ein stevnuskrá, annað er tað sum ein ger, so áttu flestir parlamentariskir flokkar fyri langt síðani havt kubbað sær høvðið av. Men teir liva hóast alt í besta lag — sjálvt tjóðveldisflokkurin. Nú er flokksblaðið har eisini farið at venda sær móti flokkinum, kanska bert fyri at undirstrika tað »innra frælsið« í tí flokkinum.

Tað er hugnaligt at siggja ein kvinnuliga fakfelagsformann í Sosialinum koma við sosialistiskum áskoðanum, meiningum um hvør, ið eigur at bera byrðarnar av eini kapitalistiskari kreppu, tey sum ikki hava annað enn hendur sínar at selja, ella tey sum hava breiðbulað bílar, svimjihallar í kjallarunum, privat

luxusbátar og pening í schweisiskum bankum. Spurningurin er, um javnaðarflokksins politikarar, ið skulu eistast at sita við róðrið, lurta eftir sínum fakfelagsformonnum, sum hóast alt hava betri samband við fólk ið og veljararnar.

Eg veit ikki, um fróðskaparsetrið góðkennir orðið »med« sum eitt føroyskt orð, men hetta orð hevur eyðkent, og í seinastuni sagt nógv um hvat javnaðarmenn hugsa sær. Í mun til sosialistar. Tá javnaðarmenn tosa um ognarrætt, tosa teir um at verkalóð skal hava »med« ognarrætt og ikki rætt og slætt ognarrætt — tey skulu hava »med« ávirkan og ikki rætt og slætt ávirkan. Hetta orðið »med« spókir hvørja ferð ideologar javnaðarflokksins skulu leggja sínar planir. Hvør er so uppgávan hjá hesum »med«?

Er tað ikki hon, at tryggja kapitalistunum náttarsøvni? Meðan sosialistar vanliga tosa um at verkamenn, fiskimenn eins væl og fólk á

landi, hava rættin at eiga framleiðslutólina (skip, virki o.s.f.) fyrri at vit kunnu fáa veruligt fólkarræði og veruliga ávirkan (og ikki bara »med«) hetta stendur eisini í stevnuskrá tjóðveldisflokksins — so gera javnaðarmenn við hesum »med« vart við, at verkalóð bert skal eiga partar í einum kapitalistiskum virki. Hetta er »økonomiskt demokrati« hugsanin hjá danska javnaðarflokkinum. Hvussu fer tað so at virka?

Jú, ein partur av løn arbeiðsmanna skal verða tikið frá teimum og lagdur í grunn, sum skal vera eitt slag av partapeningi í framleiðslutólunum. Á henda hátt halda verkalóð at tey hava ognarrætt, ávirkan o.s.f., tey eru »med« — men framleiðslan er tó kapitalistisk stýrd, og neyvan hendur tað at verkalóð á einum virki kann fáa meirilutan í partskapitalinum á henda hátt. Arbeiðsgevararnir kunnu bara vera nøgd — hóast teir ikki sýnast so í dag — tí á henda hátt fara verka-

fólk at hava eina »kenslu« av at kapitalistiskar fyrirtøkur eru teirra egnu fyrirtøkur, tí fara teir neyvan í verkfall móti sínum »egnu« fyrirtøkum og so framvegis. LO-bossarnir og javnaðarstjórnir kunnu standa sterkt saman um ein javnaðarstýrdan »frið á arbeiðsmarknaðinum« sum arbeiðsgevararnir eru glaðir fyri.

Við hesum stóra bluffnummari royna javnaðarmenn at billa arbeiðsfólki inn, at nú er kapitalisman blivin teirra egna, og so kunnu øll vera glað og nøgd. Men tey, sum eru við sviðið soð, eru arbeiðsfólkini. Teirra »med« kensla fær tey at halda seg aftur frá at krevja tann veruliga rætt, sum sosialistar krevja, nevnliga ognarrætt og ávirkan uttan »med« frammanfyri. Javnaðarmenn halda, at øll arbeiðsfólk so fara at ganga við einum litlum kapitalisti í heysinum, og føla seg væl til rættislogd, og føla seg heima í kapitalistiska samfelagnum. Tí

Framhald á síðu 11